Test Booklet No.
प्रश्नपत्रिका क्र. **F**

Paper-II
JOURNALISM AND MASS COMMUNICATION

Signature and Name of Invigilator

1. (Signature) ....
   (Name) ....
2. (Signature) ....
   (Name) ....

Seat No. | | | | | | |

(In figures as in Admit Card)

Seat No. ....

(In words)

OMR Sheet No. | | | | | | |

(To be filled by the Candidate)

DEC - 19213

Time Allowed : 1¼ Hours] **[Maximum Marks : 100**

Number of Pages in this Booklet : **20** Number of Questions in this Booklet : **50**

Instructions for the Candidates

1. Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **50** objective type questions. Each question will carry *two* marks. *All* questions of Paper-II will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
   (*i*) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
   (*ii*) **Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/ questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
   (*iii*) After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
   Example : where (C) is the correct response.
   (A) (B) ● (D)
5. Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only.** If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough Work is to be done at the end of this booklet.
8. If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
9. You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
10. **Use only Blue/Black Ball point pen.**
11. **Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
12. **There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्त्वाच्या सूचना

1. परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
2. सदर प्रश्नपत्रिकेत **50** बहुपर्याय प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास **दोन** गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील **सर्व** प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
3. परीक्षा सुरू झाल्यावर विद्यार्थ्याला प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून पहाव्यात.
   (*i*) प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
   (*ii*) **पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून पहावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चूकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.**
   (*iii*) वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
4. प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळा/निळा करावा.
   उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर.
   (A) (B) ● (D)
5. या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे **ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत.** इतर ठिकाणी लिहीलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
6. आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
7. प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
8. जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरीक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमार्गांचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्याला परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
9. परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्याने मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी, प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
10. **फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
11. **कॅलक्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
12. **चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

Journalism and Mass Communication

Paper II

पत्रकारिता आणि जनसंचार

प्रश्नपत्रिका II

Time Allowed : 75 Minutes] **[Maximum Marks : 100**

Note : This Paper contains **Fifty (50)** multiple choice questions, each question carries **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पन्नास (50)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

1. Which medium of communication revolution stopped working in India on 14th July, 2013 ?

   (A) Facsimile

   (B) Telegram

   (C) Pager

   (D) Teleprinter

2. Which two functions film music are expected to perform ?

   (A) Semiotic, Psychological

   (B) Economic, Social

   (C) Economic, Psychological

   (D) Semiotic, Social

1. संपर्कक्रांतीचे कोणते माध्यम 14 जुलै 2013 रोजी भारतात कार्य करण्याचे थांबले ?

   (A) फॅक्सिमिली

   (B) टेलिग्राम

   (C) पेजर

   (D) टेलिप्रिंटर

2. चित्रपट संगीताने कुठली दोन कार्ये साध्य करायची असतात ?

   (A) चिन्हात्मक, मानसशास्त्रीय

   (B) आर्थिक, सामाजिक

   (C) आर्थिक, मानसशास्त्रीय

   (D) चिन्हात्मक, सामाजिक

3. In the context of Indian media Dr. Yogendra Yadav is known for :

(A) Sting operaions

(B) Investigative reporting

(C) Election analysis

(D) In depth interviews

4. Which of the following represents the correct set of characteristics often theoretically linked with the term 'Mass' as used in the concepts of Mass Communication, Mass Culture and Mass Society ?

(A) Unique individualized behaviour, strong cultural identity and empowered

(B) Unique individualized behaviour, lack of cultural identity and empowered

(C) Similar behaviour, lack of specific cultural identity, powerlessness

(D) Similar behaviour, strong cultural identity and powerlessness

3. भारतीय माध्यमांच्या संदर्भात डॉ. योगेंद्र यादव कशासाठी प्रसिद्ध आहेत ?

(A) स्टींग ऑपरेशन्स

(B) शोधक वार्तांकन

(C) निवडणूक विश्लेषण

(D) प्रदीर्घ सखोल मुलाखती

4. खालीलपैकी कोणता पर्याय जनसंज्ञापन, जनसंस्कृती, जनसमाज या संकल्पनातील 'जन' या संज्ञेची सैद्धान्तिक गुणवैशिष्ट्ये दर्शवितो ?

(A) व्यक्तीविशिष्ट वर्तन, ठोस सांस्कृतिक ओळख वा अस्मिता, अधिकार संपन्न

(B) व्यक्तीविशिष्ट वर्तन, सांस्कृतिक ओळख वा अस्मितांचा अभाव, अधिकार संपन्न

(C) एकसमान वर्तन, विशिष्ट सांस्कृतिक ओळख वा अस्मितेचा अभाव, अधिकारहिन

(D) एकसमान वर्तन, ठोस सांस्कृतिक ओळख वा अस्मिता, अधिकारहित

5. Which of the following is not the necessary condition of a hypothesis in a quantitative research ?

(A) It should be based on some theory or proven previous work

(B) It should have minimum two variables

(C) It should state a testable relationship between variables

(D) It should propose new theoretical constructs

6. Which of the following shows the correct order of steps in research process ?

(A) Data tool development—research question—validation—theorization

(B) Research question—validation—data tool development—theorization

(C) Research question-data tool development—validation—theorization

(D) Data tool development—research question—theorization—validation

5. संख्यात्मक संशोधनातील अभ्युपगम विधानाबाबत खालीलपैकी कोणती बाब आवश्यक अट म्हणता येत नाही ?

(A) ते विधान पूर्वी सिद्ध झालेल्या संशोधनावर वा उपपत्तीवर आधारीत असावे

(B) त्या विधानामध्ये किमान दोन चल असावेत

(C) त्या विधानामध्ये चलांमधील चाचणीयोग्य संबंधाचे वर्णन केले असावे

(D) त्या विधानामध्ये नव्या औपपत्तिक ठोस संज्ञा असाव्यात

6. संशोधन प्रक्रियेतील टप्प्यांचा योग्य अनुक्रम कोणता ?

(A) तथ्य संकलन सामुग्रीची निर्मिती–संशोधन प्रश्न–वैधता–औपपत्तिक मांडणी

(B) संशोधन प्रश्न–वैधता–तथ्य संकलन सामुग्रीची निर्मिती–औपपत्तिक मांडणी

(C) संशोधन प्रश्न–तथ्य संकलन सामुग्रीची निर्मिती–वैधता–औपपत्तिक मांडणी

(D) तथ्य संकलन सामुग्रीची निर्मिती–संशोधन प्रश्न–औपपत्तिक मांडणी–वैधता

7. If the reality show 'Big Boss' is treated as a research lab then the observations made by the Big Boss can be said to be based on :

(A) Overt-Participatory method

(B) Overt-Non-participatory method

(C) Covert-Participatory method

(D) Covert-non-participatory method

8. In the context of Indian television, 1980s was marked by :

(A) Entry of private cable channels in India

(B) Setting up of 'Prasar Bharati'

(C) Rapid expansion of Doordarshan

(D) New Statutory framework for television content

9. Who can become the Chairman of the Press Council of India ?

(A) A senior journalist

(B) An owner of a newspaper

(C) A serving editor

(D) A retired justice of the Supreme Court

7. टीव्ही वरील रिॲलिटी शो 'बिग बॉस' ही संशोधन प्रयोगशाळा आहे अशा दृष्टिने पाहिले तर बिग बॉसने नोंदविलेली निरीक्षणे कोणत्या पद्धतीवर आधारीत आहेत असे म्हणता येईल ?

(A) खुले-सहभागी निरीक्षण

(B) खुले-सहभागरहित निरीक्षण

(C) छुपे-सहभागी निरीक्षण

(D) छुपे-सहभागरहित निरीक्षण

8. भारतातील दूरचित्रवाणीच्या संदर्भात 1980चे दशक खालीलपैकी कशासाठी महत्त्वाचे ठरते ?

(A) खासगी केबल वाहिन्यांचा भारतात प्रवेश

(B) प्रसार भारतीची स्थापना

(C) दूरदर्शनचा वेगाने विस्तार

(D) दूरचित्रवाणीवरील आशयासाठी नवी घटनात्मक चौकट

9. प्रेस काऊन्सिल ऑफ इंडियाचा अध्यक्ष कोण होऊ शकतो ?

(A) एक निवृत्त पत्रकार

(B) वृत्तपत्राचा मालक

(C) एक विद्यमान संपादक

(D) सर्वोच्च न्यायालयाचे निवृत्त न्यायमूर्ती

10. Who developed the theory of public sphere ?
    (A) Wilbur Schramm
    (B) Daniel Lerner
    (C) Sean MacBride
    (D) Jurgen Habermas

11. Who called mass culture as a means to a type of 'thought control' in his critical theory ?
    (A) Adorno-Horkheimer
    (B) Laswell-Schramme
    (C) Lerner-Laswell
    (D) McLuhan-Laswell

12. Individuals or companies that buy space or time in media, in order to have access to media audiences are called as :
    (A) Conglomerates
    (B) Communities
    (C) Advertisers
    (D) Consumers

13. Which of the following media runs primarily on user generated content ?
    (A) Newspapers
    (B) Social Media
    (C) Television
    (D) Films

10. 'पब्लिक स्फीअर' या सिद्धांताचा जनक कोण ?
    (A) विल्बुर श्रॅम
    (B) डॅनियल लर्नर
    (C) शॉन मॅक्ब्राईड
    (D) योर्गेन हेबरमास

11. आपल्या विवेचक सिद्धांतात जनसंस्कृती हे 'विचार नियंत्रणा' चे एक साधन असल्याचे कोणी म्हटले होते ?
    (A) अडोर्नो-होर्खायमर
    (B) लासवेल-श्रॅम
    (C) लर्नर-लासवेल
    (D) मॅकलुहान-लासवेल

12. माध्यमांच्या प्रेक्षकांपर्यंत पोहोचण्यासाठी माध्यमांमधे जागा अथवा वेळ कोण विकत घेतात ?
    (A) कंपनी समूह
    (B) समाज गट
    (C) जाहिरातदार
    (D) ग्राहक

13. खालीलपैकी कोणते माध्यम प्रामुख्याने ग्राहकनिर्मित आशयावर चालते ?
    (A) वृत्तपत्रे
    (B) समूह माध्यमे (सोशल मिडिया)
    (C) दूरचित्रवाणी
    (D) चित्रपट

14. Which of the following is a *correct* pair ?
    (A) VHS—Sound Editing Platform
    (B) ENG—Unit of Camera Strength
    (C) FCP—Editing Software
    (D) TCR—Digital Storage Format

15. The word 'Broadcasting' has come to media studies from which field ?
    (A) Agriculture
    (B) Geography
    (C) Physics
    (D) Information Technology

16. Morparia, Vikas Sabins, Mario Miranda are known for what ?
    (A) They are anchors
    (B) They are editors
    (C) They are columnists
    (D) They are cartoonists

17. Under Section .... of the Indian Penal code defamation is a punishable offence.
    (A) 420
    (B) 252
    (C) 498
    (D) 499

14. खालीलपैकी कोणती **योग्य** जोडी आहे ?
    (A) व्ही.एच.एस.—ध्वनी संकलन प्रणाली
    (B) इ.एन.जी.—कॅमेऱ्याच्या क्षमतेचे एकक
    (C) एफ.सी.पी.—दृक-श्राव्य संकलनाचे सॉफ्टवेअर
    (D) टी.सी.आर.—डिजिटल साठवणुकीची एक रचना

15. माध्यम अभ्यासात 'ब्रॉडकास्टिंग' हा शब्द कोठून आला आहे ?
    (A) शेती
    (B) भूगोल
    (C) भौतिकशास्त्र
    (D) माहिती तंत्रज्ञान

16. मोरपारिया, विकास सबनिस, मारिओ मिरांडा हे कशासाठी ओळखले जातात ?
    (A) ते अँकर्स आहेत
    (B) ते संपादक आहेत
    (C) ते स्तंभलेखक आहेत
    (D) ते व्यंगचित्रकार आहेत

17. भारतीय दंड संहितेतील कोणत्या कलमानुसार बदनामी करणे हा दंडनीय गुन्हा आहे ?
    (A) 420
    (B) 252
    (C) 498
    (D) 499

18. Both inductive and deductive research models :
    (A) Start with Identifying Research Problem
    (B) Move from data to Theory
    (C) Move from Theory to data
    (D) Non-linear in process

19. Twitter-a micro blogging site is used within the boundary of :
    (A) 142 characters
    (B) 140 characters
    (C) 120 characters
    (D) 132 characters

20. Which Marathi newspaper survived for 100 years during the period 1849-1950 ?
    (A) Jnanprakash
    (B) Jnanodaya
    (C) Prabhakar
    (D) Kesari

21. Which of the following suggests radio grammar elements ?
    (A) Silence, spoken word, music
    (B) Words, songs, news
    (C) Campus, community, FM
    (D) Plays, music, news

18. आगम व निगम संशोधन प्रतिरूप :
    (A) संशोधन समस्या निश्चित करण्यापासून सुरु होते
    (B) आकडेवारीकडून सिद्धांताकडे जाते
    (C) सिद्धांताकडून आकडेवारी कडे जाते
    (D) प्रक्रियेमध्ये अरेषीय असते

19. ट्विटर ही एक लघु ब्लॉगिंग साईटला पुढील मर्यादा आहे.
    (A) 142 अक्षरे
    (B) 140 अक्षरे
    (C) 120 अक्षरे
    (D) 132 अक्षरे

20. 1849–1950 अशी शंभर वर्षे जगलेले मराठी वृत्तपत्र कोणते ?
    (A) ज्ञानप्रकाश
    (B) ज्ञानोदय
    (C) प्रभाकर
    (D) केसरी

21. पुढीलपैकी कोणते नभोवाणीचे व्याकरणशास्त्रीय घटक ठरु शकतात ?
    (A) नि:शब्दता, उच्चारित शब्द, संगीत
    (B) शब्द, गीते, वृत्त
    (C) क्षेत्र, समुदाय, एफ.एम.
    (D) नाटके, संगीत, वृत्त

22. Who has drawn code for controlling IPO and financial advertising in India ?

(A) SEBI

(B) BSE

(C) NSE

(D) RBI

23. Who received Dadasaheb Phalke award in 2013 ?

(A) Kamal Haasan

(B) Pran

(C) Prem Chopra

(D) Shammi Kapur

24. Which international TV news channel does the Qatar have ?

(A) Geo TV

(B) STAR TV

(C) Fox TV

(D) Al Jazeera

25. Which of the following is *not* a news agency ?

(A) PTI

(B) UNI

(C) AFP

(D) CNN

22. भारतामध्ये आय.पी.ओ. आणि वित्त-संबंधी जाहिरातींसाठीची नियमन संहिता कोणी तयार केली ?

(A) सेबी

(B) बी.एस.ई.

(C) एन.एस.ई.

(D) आर.बी.आय.

23. यंदाचा दादासाहेब फाळके पुरस्कार कोणत्या अभिनेत्याला प्राप्त झाला ?

(A) कमलाहासन

(B) प्राण

(C) प्रेम चोपडा

(D) शम्मी कपूर

24. कतार या देशात कोणते आंतरराष्ट्रीय टीव्ही न्यूज चॅनल आहे ?

(A) जिओ टीव्ही

(B) स्टार टीव्ही

(C) फॉक्स टीव्ही

(D) अल जझीरा

25. खालीलपैकी कोण वृत्त संस्था **नाही** ?

(A) पी.टी.आय.

(B) यू.एन.आय.

(C) ए.एफ.पी.

(D) सी.एन.एन्.

26. Which of the following is *not* a suitable research method to study how media constructs 'Womanhood' ?

(A) Content Analysis

(B) Reception Analysis

(C) Semiotic Analysis

(D) Rhetorical Analysis

27. Identify the *incorrect* pair from the following :

(A) Volunteer sampling—Probability sampling

(B) Systematic Random sampling—Probability sampling

(C) Purposive sampling—Non-probability sampling

(D) Simple Random sampling—Probability sampling

28. With which medium 'Namma Dhwani' in Karnataka is associated ?

(A) Social Website

(B) A Weekly

(C) Community Radio

(D) Local TV Station

26. 'स्त्रीत्त्व' ही संकल्पना माध्यमे कशी मांडतात या विषयीचे संशोधन करण्यासाठी खालीलपैकी कोणती पद्धत सुयोग्य **नाही** ?

(A) आशय विश्लेषण (कन्टेन्ट ॲनालिसिस)

(B) ग्रहण विश्लेषण (रिसेप्शन ॲनालिसिस)

(C) चिन्ह विश्लेषण (सिमिऑटिक ॲनालिसिस)

(D) अलंकारशास्त्रीय विश्लेषण (हेटॉरिकल ॲनालिसिस)

27. खालीलपैकी **चूक** जोडी शोधा :

(A) स्वेच्छा नमुना—संभाव्यताधारीत नमुना निवड

(B) सूत्रबद्ध यादृच्छिक नमुना—संभाव्यताधारीत नमुना निवड

(C) सहेतूक नमुना—संभाव्यताधारीत नसलेली नमुना निवड

(D) साधा यादृच्छिक नमुना—संभाव्यताधारीत नमुना निवड

28. कर्नाटकात 'नम्मा ध्वनी' कोणत्या माध्यमाशी संबंधित आहे ?

(A) सामाजिक वेबसाईट

(B) एक साप्ताहिक

(C) कम्युनिटी रेडिओ

(D) स्थानिक टीव्ही केंद्र

29. The method which analysis the manifest content in an objective systematic and quantitative manner is called as :

(A) Content analysis

(B) Survey

(C) Communication analysis

(D) Interview

30. In semiotics, the relation between signifier and signified is governed by the rules of culture and has to be learned by :

(A) Interpretative community

(B) Interrelated community

(C) External reality

(D) Similar signs

31. Prasar Bharati is :

(A) A government body

(B) An autonomous body

(C) A corporate house

(D) A private company

29. व्यक्त आशयाचे वस्तुनिष्ठ, पद्धतशीर आणि संख्यात्मक विश्लेषण करण्याच्या संशोधन पद्धतीला काय म्हणतात ?

(A) आशय विश्लेषण

(B) सर्वेक्षण

(C) संज्ञापन विश्लेषण

(D) मुलाखत

30. चिन्हशास्त्रात चिन्हांग आणि चिन्हित यांच्यातील संबंध संस्कृतीच्या नियमांनी बद्ध आहे आणि याचा अभ्यास .... च्या अनुषंगाने होतो.

(A) अन्वयार्थक समाजगट

(B) आंतरसंबंधित समाजगट

(C) बाह्य वास्तव

(D) समान चिन्हे

31. प्रसार भारतीची रचना व स्वरूप कशा प्रकारचे आहे ?

(A) एक सरकारी संस्था

(B) एक स्वायत्त संस्था

(C) एक कार्पोरेट समूह

(D) एक खाजगी कंपनी

32. Which of the following is *not* the part of news editing process ?

(A) Pan

(B) Rewrite

(C) Reconstruct

(D) Add

33. According to the Natyashastra 'Rasa' formation takes place due to the combination of ....

(A) Vibhav, Anubhav, Sanchari Bhav

(B) Sthayee Bhav, Sanchari Bhav

(C) Vibhav, Sthayee Bhav, Anubhav

(D) Vibhav, Sanchari Bhav

34. Interaction by means of mutually recognised signals is called as :

(A) Communication

(B) Dialogue

(C) Semiotics

(D) Phonetics

32. खालीलपैकी कोणती बाब वृत्तसंपादनाच्या प्रक्रियेते बसत नाही ?

(A) पॅन

(B) पुनर्लेखन

(C) पुनर्रचना

(D) भर

33. नाट्यशास्त्रानुसार रसनिष्पत्ती कोणत्या घटकांमुळे होते ?

(A) विभाव, अनुभाव, संचारी भाव

(B) स्थायी भाव, संचारी भाव

(C) विभाव, स्थायी भाव, अनुभाव

(D) विभाव, संचारी भाव

34. एकमेकांना ओळखता येतील अशी चिन्हे वापरुन केलेल्या देवाण-घेवाणगीला काय म्हणतात ?

(A) संज्ञापन

(B) संवाद

(C) चिन्हशास्त्र

(D) ध्वनिशास्त्र

35. Which of the following is *not* related to current affairs programmes on a TV channel ?

(A) Reality Show

(B) News Hour

(C) Debates

(D) Election Analysis

36. Who can be credited for making poll surveys a regular feature on Indian television ?

(A) Dr. Prannoy Roy

(B) P. Sainath

(C) Govind Talwalkar

(D) Arnab Goswami

37. Which of the folloiwng has 'Bahujan Hitaya, Bahujan Sukhaya' as its motto ?

(A) Doordarshan

(B) PTI

(C) All India Radio

(D) Films Division

38. Of which system is the media called the fourth pillar ?

(A) Government

(B) Parliament

(C) Democracy

(D) Federalism

35. खालीलपैकी काय एखाद्या टीव्ही चॅनेलच्या चालू घडामोडीविषयक कार्यक्रमाशी संबंधित **नाही** ?

(A) रिॲलिटी शो

(B) न्यूज आवर

(C) वादविवाद

(D) निवडणूक विश्लेषण

36. भारतीय टीव्ही मध्ये निवडणूक सर्वेक्षण एक नियमित विषय करण्याचे श्रेय कोणाला जाते ?

(A) डॉ. प्रणव रॉय

(B) पी. साईनाथ

(C) गोविंद तळवलकर

(D) अर्णब गोस्वामी

37. कोणत्या माध्यमाचे ब्रिदवाक्य 'बहुजन हिताय बहुजन सुखाय' आहे ?

(A) दूरदर्शन

(B) पी.टी.आय.

(C) ऑल इंडिया रेडिओ

(D) फिल्म्स डिव्हीजन

38. कोणत्या व्यवस्थेची प्रसार माध्यमे ही चौथा खांब म्हणून गणली जातात ?

(A) सरकार

(B) संसद

(C) लोकशाही

(D) संघराज्यवाद

39. Which of the following Marathi Journalists was nominated to the Rajya Sabha ?

(A) Kumar Ketkar

(B) Pratap Asbe

(C) Nikhil Wagle

(D) Bharat Kumar Raut

40. In which languages did 'Darpan' publish right from the beginning ?

(A) Marathi—Hindi

(B) Marathi—Sanskrit

(C) Marathi—English

(D) Marathi—Gujrati

41. In an International Communication theory the programmes on Disney TV for children are considered injecting an ideology. What is the theory called ?

(A) Political Economy Theory

(B) Marxist Theory

(C) The Imperialist Theory

(D) The Public Sphere Theory

39. खालील मराठी पत्रकारांपैकी कोणाची राज्यसभेवर नियुक्ती करण्यात आली होती ?

(A) कुमार केतकर

(B) प्रताप आसबे

(C) निखिल वागळे

(D) भारत कुमार राऊत

40. 'दर्पण' चे आरंभापासूनचे प्रकाशन कोणत्या भाषांत होत ?

(A) मराठी—हिंदी

(B) मराठी—संस्कृत

(C) मराठी—इंग्रजी

(D) मराठी—गुजराती

41. आंतरराष्ट्रीय संज्ञापनातील एका सिद्धांतानुसार लहान मुलांसाठी कार्यक्रम दाखवणाऱ्या डिस्ने टीव्ही मधून विचारसरणीची पेरणी केली जाते. तो सिद्धांत कोणता ?

(A) राजकीय अर्थशास्त्र सिद्धांत

(B) मार्क्सवादी सिद्धांत

(C) साम्राज्यवादी सिद्धांत

(D) लोककक्षा सिद्धांत

42. Which of the following is a function of 'Floor Manager' in television production process ?
    (A) To create set-floor before shooting
    (B) To co-ordinate the time schedule of entire shooting process
    (C) To recruit actors for various roles
    (D) To convey orders from control room to people on set in a studio set-up

43. In which genre of writing the inverted pyramid structure is used ?
    (A) News
    (B) Feature
    (C) Editorial
    (D) Letters

44. Who among the following provided the theoretical foundations for power in the context of media and communication studies ?
    (A) Karl Marx, Michelle Foucault
    (B) Karl Marx, Lenin
    (C) Michael Foucault, Michael Schudson
    (D) Marshall McLuhan, Michael Schudson

42. दूरचित्रवाणी कार्यक्रमाच्या निर्मितीमध्ये 'फ्लोअर (फोल्अर) मॅनेजरचे' खालीलपैकी कोणते एक काम आहे ?
    (A) चित्रीकरणआधी सेट-फ्लोअर निर्माण करणे
    (B) सर्व चित्रीकरण प्रक्रियेचे वेळापत्रक सांभाळणे
    (C) विविध भूमिकांसाठी अभिनेत्यांची निवड करणे
    (D) स्टुडिओमधील चित्रीकरणादरम्यान् नियंत्रण कक्षाकडून येणाऱ्या सूचना सेटवरील व्यक्तींना देणे

43. कोणत्या प्रकारच्या लिखाण रचनाबंधात उल्टा त्रिकोण ही पद्धत वापरली जाते ?
    (A) वृत्त
    (B) वृत्तलेख
    (C) संपादकीय
    (D) पत्रे

44. माध्यम आणि संज्ञापन शास्त्राच्या अनुषंगाने सत्तेची सैद्धांतिक मांडणी करणारे दोन विचारवंत कोण ?
    (A) कार्ल मार्क्स, मिशेल फूको
    (B) कार्ल मार्क्स, लेनिन
    (C) मायकल फूको, मायकल शुड्सन
    (D) मार्शल मॅक्लुहान, मायकल शुड्सन

45. Which of the following is *not* a media regulatory body in India ?
    (A) Radio Regulatory Board of India
    (B) Advertising Standards Council of India
    (C) Press Council of India
    (D) Central Board of Film Certification

46. Which of the following is a legitimate category of communication on the basis of the criteria—'number of participant in the process of communication' ?
    (A) Verbal Communication
    (B) Development Communication
    (C) Group Communication
    (D) Cross-cultural Communication

47. For what purpose the Palekar Award, Manisana Award and Majithia Award were set up ?
    (A) To decide the price of Newspapers
    (B) To decide the rates of advertisements
    (C) To decide the wages of journalists
    (D) To decide the profit of media companies

45. खालीलपैकी कोणती संस्था भारतातील माध्यम नियामक संस्था **नाही** ?
    (A) रेडिओ रेग्युलेटरी बोर्ड ऑफ इंडिया
    (B) अड्व्हर्टायझिंग स्टँडर्डस् कौन्सिल ऑफ इंडिया
    (C) प्रेस कौन्सिल ऑफ इंडिया
    (D) सेंट्रल बोर्ड ऑफ फिल्म सर्टिफिकेशन

46. 'संज्ञापन प्रक्रियेत सहभागी घटकांची संख्या' या निकषावर खालीलपैकी संज्ञापनाचा कोणता पर्याय योग्य प्रकार आहे ?
    (A) सशब्द संज्ञापन
    (B) विकास संज्ञापन
    (C) गट संज्ञापन
    (D) आंतर-सांस्कृतिक संज्ञापन

47. पालेकर लवाद, मणिसाणा लवाद व मजिठिया लवाद यांची नियुक्ती कोणत्या कारणासाठी करण्यात आली होती ?
    (A) वृत्तपत्रांची विक्री किंमत ठरविण्यासाठी
    (B) जाहिरातींचे दर निश्चित करण्यासाठी
    (C) पत्रकारांचे वेतन निश्चित करण्यासाठी
    (D) माध्यम कंपन्यांचा नफा ठरविण्यासाठी

48. "Montage Theory" in film studies is attributed to :

(A) Sergei Eisenstein

(B) Bela Balaz

(C) Pudovkin

(D) Bergman

49. What is the science of communication concerned primarily with the controlling of information within biological or man-made systems ?

(A) Customization

(B) Digitization

(C) Datacasting

(D) Cybernetics

50. Who wrote the famous book 'Public Opinion' ?

(A) Marshall McLuhan

(B) Mahatma Gandhi

(C) Herbert Schiller

(D) Walter Lippman

48. चित्रपट अभ्यासक्षेत्रात 'मोंटाज थिअरी' चा जनक म्हणजे ?

(A) सर्गेई आयझेन्स्टीन

(B) बेला बलाझ

(C) पुदाव्हकिन

(D) बर्गमन

49. जैविक अथवा मनुष्यनिर्मित माहितीवर नियंत्रण ठेवण्याशी प्रामुख्याने संबंधित असलेल्या संज्ञापन शास्त्राला काय म्हणतात ?

(A) कस्टमायझेशन

(B) डिजिटायझेशन

(C) डेटाकास्टिंग

(D) सायबरनेटिक्स

50. 'पब्लिक ओपिनियन' हे प्रसिद्ध पुस्तक कोणी लिहिले ?

(A) मार्शल मॅक्लुहान

(B) महात्मा गांधी

(C) हर्बर्ट शिलर

(D) वॉल्टर लिपमन

ROUGH WORK

ROUGH WORK